

Özet Bülten

Tarih : 11.05.2020

Sayı : 2020/83

Değerli Müşterimiz;

Son günlerde mevzuatımızda meydana gelen gelişmeler, konu başlıkları itibariyle aşağıdadır.

A- Konu Başlıkları:

- 1. SGK Covid-19 İş Kazası Olarak Bildirimde Bulunulmayacaktır. (Genelge 2020/12)**
- 2. 05.05.2020 Tarihli Resmi Gazete’de Yayımlanan Anayasa Mahkemesi Kararı ile Geriye Dönük Prim Teşvik Faiz Hesabında Dikkate Alınan SGK’ya Yapılan Başvuru Tarihi Ölçütü Dava Açan İşverenler Yönünden İptal Edilmiştir.**

Söz konusu gelişmeleri konu başlıkları altında özetle bilgilerinize sunuyoruz.

B- Konu Özetleri:

- 1- SGK Covid-19 İş Kazası Olarak Bildirimde Bulunulmayacaktır. (Genelge 2020/12)**

SGK yayınladığı 2020/12 sayılı genelgede;

-5510 Sayılı Kanunu’nun 15’inci maddesinde, “4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) ve (b) bentleri kapsamındaki sigortalının, iş kazası ve meslek hastalığı dışında kalan ve iş göremezliğine neden olan rahatsızlıklar, hastalık halidir.” hükmünün yer aldığı,

-Buna göre; COVID-19 virüsünün bulaşıcı bir hastalık olduğu dikkate alındığında, söz konusu salgına maruz kalan ve sağlık hizmet sunucularına müracaat eden **sigortalılara hastalık kapsamında provizyon alınması** gerektiği belirtilmektedir.

Bu açıklamaya göre; işletmelerde Covid-19 pozitif vakalarına işyerinde veya dışında belirlendiğine bakılmaksızın, SGK’ya iş kazası olarak bildirimde bulunulmayacaktır.

- 2- 05.05.2020 Tarihli Resmi Gazete’de Yayımlanan Anayasa Mahkemesi Kararı ile Geriye Dönük Prim Teşvik Faiz Hesabında Dikkate Alınan SGK’ya Yapılan Başvuru Tarihi Ölçütü Dava Açan İşverenler Yönünden İptal Edilmiştir.**

Resmi Gazete’de yayımlanan Anayasa Mahkemesinin 19.02.2020 tarihli kararı ile 5510 sayılı Kanuna eklenen Ek 17’nci maddesinin 4’üncü fıkrası Anayasa’ya aykırı olması nedeniyle iptal edilmiştir. (05.05.2020 tarih ve 31118 sayılı R.G.)

Söz konusu Kanunun ek 17'nci maddesi aşağıdaki gibidir.

'EK MADDE 17- (Ek; 21/3/2018-7103/70 md.) Bu Kanun veya diğer kanunlarla sağlanan prim teşviki, destek ve indirimlerinden yararlanılabileceği halde yararlanılmadığı ay/dönemlerde gerekli tüm koşulların sağlanmış olması ve yararlanılmayan ayı/dönemi takip eden altı ay içerisinde Kuruma müracaat edilmesi şartlarıyla, başvuru tarihinden geriye yönelik en fazla altı aya ilişkin olmak üzere, yararlanılmamış olan prim teşviki, destek ve indirimlerinden yararlanılabilir veya yararlanılmış olan prim teşviki, destek ve indirimleri başka bir prim teşviki, destek ve indirimi ile değiştirilebilir.

Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önceki dönemlere ilişkin olmak üzere tüm şartları sağladığı halde bu Kanun veya diğer kanunlarla sağlanan prim teşviki, destek ve indirimlerinden yararlanmamış işverenler ile bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce yararlanılan prim teşviki, destek ve indirimlerin değiştirilmesine yönelik talepte bulunan işverenler tarafından en son bu maddenin yürürlük tarihini takip eden aybaşından itibaren bir ay içinde Kuruma başvurulması halinde, yararlanılmamış olan prim teşviki, destek ve indirimlerinden yararlanılabilir veya yararlanılmış olan prim teşviki, destek ve indirimleri başka bir prim teşvik, destek ve indirimi ile değiştirilebilir. Bu maddenin ikinci fıkrası kapsamında talepte bulunan işverenlere iade edilecek tutar, maddenin yürürlük tarihinden önce talepte bulunanlar için maddenin yürürlük tarihini takip eden aybaşından, yürürlük tarihinden sonra talepte bulunanlar için ise, talep tarihini takip eden aybaşından itibaren kanuni faiz esas alınmak suretiyle hesaplanarak bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihi takip eden takvim yılı başından başlayarak üç yıl içinde ödenir.

Ödeme, öncelikle bu Kanunun 88 inci maddesinin on dört ve on altıncı fıkralarına göre muaccel hale gelmiş prim ve her türlü borçlardan, sonrasında ise ilgili kanunlar uyarınca yapılandırma veya taksitlendirme de dâhil olmak üzere uaccel haldeki prim ve her türlü borçlarından mahsup yoluyla gerçekleştirilir. Ancak, üç yıl sonunda ilgili kanunları gereği yapılandırılma veya taksitlendirilme sebebiyle vadesi gelmemiş taksit ödemelerinden peşinen mahsup edilir. Kuruma borcu bulunmayan işverenlere altı ayda bir eşit taksitlerle iade yapılır.

Görülmede olan davalarda ayrıca bir başvuru şartı aranmaksızın, dava öncesi yapılan idari başvuru tarihinden itibaren işleyecek kanuni faiziyle birlikte hesaplanacak tutar üçüncü fıkra hükümlerine göre mahsup veya iade edilir. Mahkemelerce, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce açılmış davalarda davanın konusuz kalması sebebiyle karar verilmesine yer olmadığına karar verilir. Yargılama giderleri idare üzerinde bırakılır ve vekâlet ücretinin dörtte birine hükmedilir. Ayrıca, ilk derece mahkemelerince verilen kararlar hakkında Sosyal Güvenlik Kurumunca kanun yollarına başvurulmaz ve bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce yapılan kanun yolu başvurularından vazgeçilmiş sayılır.

Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Maliye Bakanlığı, Hazine Müsteşarlığı ve Türkiye İş Kurumunun görüşleri alınarak Kurumca belirlenir."

Bahsi geçen madde anlaşılacağı üzere, işverenlere sağlanan prim teşviki, destek ve indirimlerinden gerekli koşulları sağlamaları halinde yararlanmalarına veya yararlanılmış olan prim teşviki, destek ve indirimleri başka bir prim teşviki, destek ve indirimi ile değiştirilebilmesi hususunda açıklamalar içermektedir.

Anılan maddenin itiraz konusu üçüncü ve dördüncü fıkraları olmakla birlikte üçüncü fıkra, prim teşviki, destek ve indirimlerinden yararlanmak amacıyla talepte bulunan işverenlere iade veya mahsubun nasıl gerçekleştirileceğini öngörmekte, dördüncü fıkra ise görülmekte olan davalar yönünden söz konusu iade veya mahsup işlemlerinin nasıl gerçekleştirileceğini düzenlemektedir.

19.02.2020 tarihli Anayasa Mahkemesi kararıyla; geriye dönük prim teşviklerinde dava açan işverenlere iade edilecek tutar işverenlerin Kurum'a yapılan başvuru tarihinden itibaren işleyecek kanuni faiz yerine, alacağın tahakkuk ettiği tarihten itibaren hesaplanacak faize göre yapılması gerekmektedir.

Alınan Karar ile söz konusu maddenin dördüncü fıkrası iptal edilmiş olup, dava açmayan işverenler için bir değişiklik bulunmamaktadır.

Bu nedenle, dava açmamış olan işverenler açısından SGK'nın yeni bir düzenleme yapması beklenmektedir.

Saygılarımızla
Hasan Zeki Süzen (YMM) – Ekrem Kayı (YMM)